

Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2010/11

Långängskolan

Rektor: Lasse Eskelinen

Trygghetsgruppen: Eva Boman, Kerstin Carlqvist Persson, Barbro Jansson, Fredrik Lundberg, Åsa Lundberg och Kjell Segerlund

Kurator: Helene Samuelsson

Skolsköterska: Maria Björkvi

Elevhälsan: Gunnar Schöön, Maria Björkvi och Helene Samuelsson

Planen grundar sig på bestämmelser i 14a kap. skollagen (1985:1100), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Planen reviderad 2010-09-27

Planen tagen på APT 2010-10-04

Verksamhetens vision

På Långängskolan ska ingen elev bli diskriminerad eller utsatt för kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Ledningsfunktion

Det är rektors ansvar **enligt lag** och förarbeten att:

- se till att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt trakasserier på diskrimineringsgrunderna eller sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.
- årligen upprätta och utvärdera en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och barn/elever (om möjligt även vårdnadshavare).
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
- om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Personal

- att följa verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- att hålla kontinuerliga diskussioner kring skolans regler, normer och värderingar i personalgrupp.
- att vidta åtgärder då någon form av diskriminering inträffat.
- att åtgärderna ska stå i proportion till diskrimineringen och ska varken förstoras eller förminska.
- att ha undervisning i livskunskap.
- att vara aktiva, synliga vuxna under raster och vid omklädningsrum.
- att aktivera eleverna till lekar och rörelse i stimulerande miljö.
- att följa upp frånvaro och dess orsaker.
- att genomföra trivselenkäter kontinuerligt.
- att ha utvecklingssamtal och föräldramöten.
- att ha nära samarbete med föräldrar.

Barn/Elever

Eleverna har inget formellt ansvar, men i samarbete med personal ett informellt ansvar.

Elevernas perspektiv är viktigt och eleverna ska vara delaktiga i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Eleverna kan vara delaktiga genom:

- att visa ömsesidig respekt för varandra.
- att vara trivselsvärd från åk 3.
- att komma till tals på väl fungerande samlingar, klassråd och elevråd.
- att svara på trivselenkäter.
- att delta i utvecklingssamtal.
- att vara med vid framtagandet av planen mot diskriminering och kränkande behandling

Vårdnadshavare

- Ska ta del av Plan mot diskriminering och kränkande behandling som finns på Långängskolans hemsida. Det finns även möjlighet att genom skolans försorg läsa planen i pappersformat.
- Diskutera planen med sina barn.
- Vända sig till skolan om deras barn har blivit utsatt.

Upprättande av plan mot diskriminering och kränkande behandling

Mål

- Att en plan ska upprättas på Långängskolan.
- Att planen ska gälla från och med 4/10-2010
- Att den ska revideras i september 2011.

Aktiviteter för att nå målen

Trygghetsgruppen får avsatt tid att genomföra enkäter och intervjuer och utifrån det uppräta Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Tidpunkt

Årlig revidering i september.

Ansvar

Rektor
Trygghetsgruppen
Klasslärare

Inflytande och delaktighet

Mål

- Att eleverna ska vara delaktiga i upprättandet av planen.

Aktiviteter för att nå målen

- Elevrådet får i samarbete med vuxna vara med vid framtagandet av planen och får på så vis kännedom om planens alla delar.
- Planen ska antas i samråd med elevrådet.
- Samtliga elevers åsikter ligger till grund för hela planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Tidpunkt

September

Ansvar

Trygghetsgrupp
Elevrådsansvariga

Information

Mål

- Att nå ut med planen till personal, föräldrar och elever
- Att planen är väl förankrad hos all personal

Aktiviteter för att nå målen

- Arbetsplatsträffar
- Föräldramöte
- Elevråd
- Klassråd
- Hemsida

Tidpunkt

September
Kontinuerligt

Ansvar

Rektor
Trygghetsgruppen
Elevrådsansvariga
Klasslärare

Plan mot diskriminering

Definition av diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Främjande arbete mot diskriminering – riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning

Kön

Mål

- att ingen ska diskrimineras på grund av sitt kön.
- att alla flickor och pojkar ska ges samma möjligheter, rättigheter och har samma skyldigheter.
- att vi vill främja ett respektfullt språk mellan flickor och pojkar.

Aktiviteter för att nå målen

- att fördela förtroendeuppdragen jämställt mellan killar och tjejer.
- att ha ett genusperspektiv på verksamheten (vad blir effekten för tjejer respektive killar om vi gör så här).
- att vi arbetar med livskunskap.
- att alla på skolan arbetar har ett respektfullt språkbruk bland såväl elever som personal.
- att eleverna ska lära sig att känna till sina rättigheter och skyldigheter.

Tidpunkt

Kontinuerligt

Ansvar

Rektor och all personal på skolan.
Rektor kan delegera ansvaret till berörd personal.

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål

- att ingen ska diskrimineras på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Aktiviteter för att nå målen

- att i undervisningen arbeta för allas lika värde.
- att ha rätt till annan form av aktivitet när skolans aktivitet strider mot elevens trosuppfattning.
- att ha möjlighet till särskild kost.

Tidpunkt

Kontinuerligt

Ansvar

Skolsköterska och skolköket ansvarar för särskild kost.
Rektor och all personal på skolan.
Rektor kan delegera ansvaret till berörd personal.

Funktionshinder

Mål

- att ingen ska diskrimineras på grund av olika slags funktionsnedsättningar.
- att alla skolans lokaler ska vara tillgängliga för alla slags funktionsnedsättningar.

Aktiviteter för att nå målen

- att erbjuda specialundervisning.
- att se till att det finns tekniska hjälpmedel.
- att det finns tillgänglighet till alla lokaler.
- att det vid behov finns assistenter och sjukvårdskunnig personal.

Tidpunkt

Kontinuerligt utifrån behov

Ansvar

Rektor

Sexuell läggning

Mål

- att ingen ska diskrimineras på grund av sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck.
- att personalen på Långängskolan ska få ökad kunskap och förståelse om olika sexuella läggningar.
- att personalen på Långängskolan ska känna sig bekväm att i undervisningen våga ta upp frågor som handlar om detta.

Aktiviteter för att nå målen

Kompetensutveckling

Tidpunkt

Kontinuerligt

Ansvar

Rektor

Kartläggning och nulägesanalys

Mål

Att upptäcka om det finns någon som är diskriminerad på Långängskolan

Aktiviteter för att nå målen

Samtal med personal som ser olika delar av verksamheten

Tidpunkt

September varje år

Ansvar

Rektor
Trygghetsgruppen

Analys av kartläggningen

I vår kartläggning har inte framkommit något som kan härledas till diskrimineringsgrunderna.
Till revideringen i höst, kommer vi fundera på om vi ska använda någon annan form av kartläggning för att inte missa eventuell diskriminering.

Förebyggande arbete - omfattar endast områden som i kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer

Kön

Mål

Åtgärder för att nå målen

Tidpunkt

Ansvar

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål

Åtgärder för att nå målen

Tidpunkt

Ansvar

Funktionshinder

Mål

Åtgärder för att nå målen

Tidpunkt

Ansvar

Sexuell läggning

Mål

Åtgärder för att nå målen

Tidpunkt

Ansvar

Plan mot kränkande behandling

Definition av kränkande behandling

Kränkande behandling

Kränkande behandlingar är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och Internet. Kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld.

Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

OBS!

Främjande arbete mot kränkande behandling - riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning

Mål

På Långängskolan ska ingen bli utsatt för kränkande behandling.

Aktiviteter för att nå målen

- att vi har trygghetsgrupp
- att vi har trivselvärdar
- att vi har rastvakter
- att vi har elevhälsoteam
- att vi arbetar med livskunskap
- att vi har kompetensutveckling
- att vi har klassråd
- att vi har elevråd

Tidpunkt

Trygghetsgruppen träffas måndagar 15.30 - 16.00

Trivselvärdar träffas var tredje vecka, torsdagar 08.00 - 09.00 eller fredagar 10.00 - 11.00

Rastvakter finns på samtliga raster och vid idrottens omklädningsrum i samband med lektionernas start och slut.

Ansvar

Rektor
Trygghetsgruppen
Elevrådsansvarig
Elevhälsan
Klasslärare

Kartläggning och nulägesanalys

Mål

Att upptäcka om något barn känner sig kränkt på Långängskolan.
Att upptäcka om det finns några otrevliga platser på skolgården.

Aktiviteter för att nå målen

Enkätundersökning till samtliga elever på Långängskolan.
Samtal med personal som ser olika delar av verksamheten.

Tidpunkt

Enkäten genomfördes andra skolveckan.
Samtal genomfördes i september.

Ansvar

Rektor
Trygghetsgruppen

Analys av kartläggningen

Resultatet av elevenkäten visar att en stor majoritet av eleverna trivs bra på skolan och i sin klass. Av skolans 309 elever svarade 300 elever. Av dessa angav 3% (9st) att de inte trivdes.

Enkäten visade också att det finns vissa platser på skolan där eleverna känner sig otrygga. Totalt pekade 36 elever ut otrygga platser, av dessa 36 går 17 i år 1. I beaktande bör tas att enkäten genomfördes redan andra skolveckan.

Platserna som nämndes var:

- Nära ekoparken 7st.
- Kompisgungan 12 st. varav 10 ettor.
- Vid cykelstället före och efter skolan 1 st.
- Fotbollsplanen 4 st.
- Stora buskarna 5 st.
- Vid länghoppsgropen 1 st.
- Där det inte finns någon rastvakt 1 st.

På frågan om det finns vuxna som eleverna kan prata med, svarade endast 5 stycken att det inte finns någon att prata med.

I samtal med personal på skolan framkom att det förekommer kränkande behandling mellan elever. Det är mest förekommande i samband med idrotten, där man bland annat anmärker på varandras utseende, drar ner byxorna på varandra, släcker lamporna till duschrummet och snärtar varandra med handdukar.

Det har framkommit att vuxna har kränkt elever verbalt.

Förebyggande arbete mot kränkande behandling- omfattar endast områden som i kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer

Mål

Att alla elever ska trivas, känna sig trygga på skolgården och ha någon att prata med.

Åtgärder för att nå målen

För att öka trivseln på skolan ska vi.

- Jobba vidare med trivselvärdar och elevråd,
- Arbeta för ett ökat elevinflytande
- Tydliggöra trivselreglerna, genom tavlor runt om inne i skolan.

För att alla elever ska känna sig trygga på skolgården ska vi

- Bli ännu bättre på att använda våra rastvaktsvästar, för att eleverna lätt ska kunna se oss och be om hjälp.
- Cirkulera över större ytor som rastvakt, speciellt runt de områden eleverna har nämnt som otrygga.
- Klassrumsplaceringen framförallt för ettorna, bör tas upp till diskussion

För att eleverna ska ha någon att prata med ska vi på skolan:

- Berätta för eleverna vart man kan vända sig om de behöver någon att prata med. T.ex. klasslärare, övriga lärare, trygghetsgruppen och skolsköterska.

För att eleverna inte ska bli kränkta i samband med idrotten ska vi:

- Fortsätta att vara noggranna med rastvakterna kring idrotten.
- Förbättra kommunikation mellan idrottslärare och klasslärare för att kunna diskutera kränkningar i samband med idrottslektioner.
- Att föra upp omklädningsrumssituationen på klassrådets dagordning.

För att inte vuxna ska kränka elever ska vi:

- Medvetet arbeta med att skapa ett gemensamt förhållningssätt gentemot elever och varandra.
- Få möjlighet att inom arbetslaget/arbetsenheten utvärdera vårt agerande, vid särskilda händelser.
- Arbeta för ett öppet diskussionsklimat.
- Arbeta mera med gemensamma diskussioner kring både teori och praktik i olika konstellationer. Ex. problemlösningssituationer.

Vissa åtgärder här ovan fyller flera funktioner än där de är placerade.

Tidpunkt

Kontinuerligt
Utvärdering i samband med revidering

Ansvar

Rektor
Lärarpersonal

Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation

Varje skola/förskola måste enligt lag ha tydliga rutiner för hur man hanterar situationer som uppstår. Använd en metod som bygger på beprövad erfarenhet och forskning.

Utredning

Vid kännedom om att kränkning har eller kan ha inträffat ska uppgifterna utredas skyndsamt. Utredningen ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Vårdnadshavare till barn/elever som är inblandade (både den kränkte och de som kränkt) ska informeras skyndsamt. Rutiner bör finnas om hur kommunikationen ska ske mellan rektor, personal, barn, elever och vårdnadshavare när kränkningar misstänks, upptäcks eller anmäls.

Om personal misstänks för kränkning av en elev ska rektor ansvara för utredningen.

Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är, om anmälan till socialtjänsten eller polis ska göras och om skolan/förskolan behöver ta hjälp av andra instanser som t.ex. psykolog.

Vid kränkningar bör utredningen resultera i ett individuellt åtgärdsprogram som beskriver nuvarande situation, målsituation och vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målet.

På vår skola/förskola utreds kränkningar enligt nedan:

När en kränkning kommer till klasslärarens kännedom påbörjar klassläraren en kartläggning av händelsen med berörda elever. Klassläraren tar kontakt med de berörda elevernas föräldrar via telefon och delger dem information om händelsen och påbörjat arbete.

Vid upprepade kränkningar och diskrimineringar kontaktar klassläraren Trygghetsgruppen, som startar en kartläggning genom enskilda samtal med berörda elever för att utreda händelserna. Trygghetsgruppen kontaktar även den utsattes föräldrar för att ge och få mer information. Alla undervisande lärare kontaktas av Trygghetsgruppen för att eventuellt delge Trygghetsgruppen ytterligare information.

Elever och föräldrar kan också vända sig direkt till klasslärare / skolsyster / rektor eller Trygghetsgruppen vid kränkningar eller diskrimineringar. Eleverna på skolan känner till att vi finns och att de kan träffa oss på torsdagar 08.00 - 08.40 i Åsas rum eller fredagar 10.00 - 10.50 i Barbro rum. Vi har också en brevlåda där eleverna kan lämna meddelanden för att komma i kontakt med oss. Om du som förälder vill komma i kontakt med oss, hör av dig till skolan på telefon 685298 (personalrum) eller 070/5742570 (Eva) och fråga efter någon av oss i gruppen. Du kan också använda e-post eller ringa till skolsköterskan telefon 685287 eller 070/3714292 så kontaktar hon oss. Rektor nås på 685299

eva.boman@hallsberg.se
asa.lundberg@hallsberg.se
kerstin.carlqvist.persson@hallsberg.se
fredrik.lundberg@hallsberg.se
barbro.jansson@hallsberg.se
lasse.eskelinen@hallsberg.se

Åtgärder

Skolan/förskolan ska ha tydliga rutiner för hur skolan ska agera och vilka som ska agera när kränkningar inträffat.

Åtgärderna ska grunda sig på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och bör som regel riktas till såväl den elev som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningen.

Åtgärderna bör syfta till att avhjälpa akuta situationer liksom att finna mer långsiktiga lösningar. Skolan/förskolan ska också överväga om åtgärder även behöver vidtas i syfte att förändra förhållanden på grupp- och skolnivå utifrån de enskilda fallen.

Om skolan/förskolan inte själv har den nödvändiga kompetensen för att klara upp en situation ska hjälp tas utifrån. För ledning kontakta skolans/förskolans huvudman

På vår skola/förskola vidtar vi nedanstående åtgärder när kränkningar inträffat:

Den utsatte eleven får hjälp och stöd och ett arbete påbörjas för stoppa den inträffade kränkningen eller diskrimineringen.

Föräldrar till de inblandade kontaktas av klasslärare / Trygghetsgruppen för information.

Vid samtal med klasslärare / Trygghetsgruppen meddelas de / den som har utövat kränkningen att det är en ej tillåten handling som omedelbart måste upphöra. Innan mötet avslutas, beslutas om en tid för uppföljning.

I samband med kränkningar upprättas vid behov ett åtgärdsprogram.

Den utsatte informeras om överenskommelsen med de elever som utfört kränkningen. Den utsatte eleven uppmanas att omedelbart informera klasslärare / Trygghetsgruppen om kränkningen upprepas. Innan mötet avslutas, beslutas om en tid för uppföljning.

Uppföljning och utvärdering

Det är viktigt att skolan/förskolan har rutiner för hur varje enskilt fall ska följas upp. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Därför rekommenderas att uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen bör innehålla en utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen samt göras inom rimlig tid. Vad gjorde skolan/förskolan bra, vad kunde göras bättre och nådde skolan/förskolan målet med de vidtagna åtgärderna.

På vår skola/förskola följer vi upp och utvärderar varje enskilt fall enligt nedan:

Uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Vid samtalet utvärderas utredningen och åtgärderna. Är eleven nöjd och känner sig trygg avslutas ärendet. Därefter kallas de som utövat kränkningen eller diskrimineringen till enskilda samtal. Har de följt sin del av överenskommelsen avslutas ärendet.

Dokumentation

Skolan/förskolan ska ha rutiner för hur utredning av kränkningar ska dokumenteras. Varje misstanke om kränkning ska utredas och dokumenteras. Varje åtgärd mot kränkningar ska dokumenteras. Uppföljningen av varje fall ska dokumenteras.

På vår skola/förskola dokumenterar vi utredning, åtgärder och uppföljning enligt kommunens rutiner ("Handbok för elevdokumentation i skolan", alternativt "Förskolans dokumentation om barn").

Uppföljning och utvärdering av planen

Uppföljning och utvärdering av Plan mot diskriminering och kränkande behandling ska redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen enligt förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet, ändring (2006:279)

Tidpunkt

September varje år

Ansvar

Rektor